

Examenul de bacalaureat național 2019
Proba E. a)
Limba și literatura română

Model

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

După treizeci și cinci de ani de când am părăsit-o, m-am găsit acum câteva săptămâni, din nou în capitala Austriei*. Și mai înainte de a cerceta centrul atât de însuflețit al orașului, înainte de a-i revedea muzeele, de a-i răscoli librăriile, de a mă așeza în preajma caselor de bilete pentru a obține un loc la Operă sau la Burg*, am alergat pe locurile unde am fost student odată, grăbit să surprind năluca trecutului. [...]

Viena a rămas, în liniile ei mari, așa cum am lăsat-o. Este un mare oraș baroc, cel mai de seamă al zonei lui stilistice, cu cupolele lui verzi vestindu-se din depărtare, cu portaluri uriașe, [...] cu monumente ecvestre, cu fântâni printre ale căror ape tâșnitoare apar statui gigantice, michelangelești [...]. Întârzii prin grădini, de-a lungul zidurilor de verdeață, rătăcesc pe aleile labirinturilor vegetale. Regăsesc vechile colecții de artă, pe maeștrii austrieci ai veacului al XV-lea la Belvedere, pe Velasquez și pe Brueghel la Muzeul de Istoria Artei. Muzeul de etnografie este o colecție reorganizată, una din cele mai bogate ale specialității ei, cu admirabila-i succesiune a tuturor civilizațiilor pământului. Teatrul și Opera sunt perfecte. [...] La operă ascultăm *Othello** și *Tristan și Isolda**, pe aceasta din urmă cu intervenții inexplicabile în constituirea finalului. Dar ce voci, ce ansamblu! [...] Ne odihnim în umbra catedralei Sfântului Ștefan, care își înalță tocmai atunci clopotul cel mare în turnul reclădit de curând. Ne ducem să întâmpinăm toamna în pădurea vieneză, care continuă așa de firesc orașul [...].

Deși găsim atâtea aspecte cunoscute ale Vienei, nu putem trece cu vederea pe cele noi. Orașul are o circulație mai mare decât cea cunoscută. Noaptea, automobilele sunt lăsate pe străzi. Materialele plastice noi dau un lustru proaspăt fațadelor, vitrinelor, firmelor. Străzile scânteiază în feeria becurilor de neon. Turismul este înfloritor [...]. Distrugerii ale războiului se mai văd pe alocuri. S-a reconstruit mult, totuși nu cu preocuparea de a menține vechiul caracter al orașului. Stilul funcțional a înlocuit pe cel baroc. În fața Catedralei Sfântului Ștefan s-a ridicat o clădire imensă, dar fără nicio fantezie arhitecturală, un furnicar cu o mie de ochi. Uneori întâmpini câte o încercare de zgârie-nori [...]; se bea coca-cola, și tineretul, din nu știu ce categorie, afișează o ținută extravagantă, cu surtucuri lungi și pantaloni strânși pe gleznă, cu părul ca o perucă de teatru. Am vorbit cu mulți vienezi, oameni care muncesc și își iubesc orașul, și mi s-a părut că nimeni dintre ei nu prețuiește noutatea agresivă, că vechea conștiință de cultură a capitalei este trează și că toată lumea dorește păstrarea neutralității și pacea. Regăsesc vechea lume politicoasă și amicală. Fetele din magazine intonează o mică frază muzicală când te salută. Chelnerii și agenții de circulație sunt cetățeni respectabili, gravi sau plini de umor, care te iau sub protecția lor.

Tudor Vianu, *Jurnal*

*Tudor Vianu a revenit la Viena după al Doilea Război Mondial, în 1957.

*Burg – teatru vienez

*Othello – operă în patru acte de Giuseppe Verdi, bazată pe tragedia scrisă de William Shakespeare în jurul anului 1603

*Tristan și Isolda – operă în trei acte de Richard Wagner, bazată pe romanul medieval omonim

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul secvenței *nu putem trece cu vederea*. **6 puncte**
2. Menționează numele unei clădiri supuse procesului de restaurare, prin raportare la textul dat. **6 puncte**
3. Precizează atitudinea autorului în momentul revenirii la Viena, așa cum reiese din primul paragraf al textului, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care spectacolul *Tristan și Isolda* îi provoacă autorului nedumerire. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a vienezilor, care se desprinde din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă transformările în societate se reflectă sau nu în înfățișarea unui oraș, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Jurnal* de Tudor Vianu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Înainte lanțului de argumente, fără început și fără sfârșit, prin care se silise o viață întreagă, zadarnic, să ajungă la o încheiere deplin satisfăcătoare, i se întruchipa în suflet iarăși femeia de adineaori, mai ispititoare, ca o călăuză pentru o cale lungă și necunoscută. Inima i se umplu deodată de o fericire dureros de mare. Numai o clipire ținu, dar clipirea parcă răscumpăra din belșug suferințele tuturor vieților.

„Fericirea adevărată e totdeauna o clipă, se gândi bolnavul, cu amintirea ei proaspătă în suflet. Mai multă n-ar putea îndura firea omului care, deseori, într-o viață de mulți ani, nu are norocul să întâlnească nici clipa aceasta, nici măcar să se apropie de ea”.

Toma Novac își simțea mintea limpede și liniștită, ca după o odihnă binefăcătoare.

Liviu Rebreanu, *Adam și Eva*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui *roman al experienței* studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea romanului studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două secvențe relevante pentru tema romanului studiat;
- analiza a două componente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru romanul studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.